

Aviācijas drošība, EASA un noteikumi par droniem – Padome pieņem savu nostāju

2016. gada 1. decembrī Padome pieņēma vispārēju pieeju par pārskatītiem civilās aviācijas kopīgajiem drošības noteikumiem un jaunu Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA) mandātu. Regulas projektā pirmo reizi ir iekļauti ES mēroga noteikumi par civilajiem droniem, lai tie varētu droši lidot Eiropas gaisa telpā.

Šī "EASA pamatregula" ļaus ES aviācijas sektoram turpināt droši attīstīties. Tā paredz nosacījumus tam, lai aviācijas industrija varētu plaukt un būt konkurētspējīga un inovatīva globālajā tirgū. Ir nepieciešama noteikumu reforma, lai mēs būtu gatavi gaidāmajam ES gaisa satiksmes pieaugumam par 50 % nākamo 20 gadu laikā un varētu stāties pretī sīkstajai globālajai konkurencei.

"Civilās aviācijas reforma ir svarīgs solis ceļā uz konkurētspējīgu un inovatīvu aviācijas industriju, kas būtu gatava arī nākotnes izaicinājumiem. Esmu gandarīts, ka noteikumi ir samērīgi ar riskiem un ka mēs aviācijai dodam iespēju likt lietā inovāciju un tādas jaunas tendences kā dronus. Mēs arī radām iespēju apvienot dalībvalstu resursus un ar tiem dalīties, kas ir ārkārtīgi svarīgi tam, lai tiktu izplatīta pieredze šajā jomā."

Ārpāds Ēršeks, Slovērijas transporta, būvniecības un reģionālās attīstības ministrs

Sekmēt inovāciju ar samērīgāku drošības regulējumu

Reforma paredz samērīgus un atkarībā no riska izstrādātus noteikumus nolūkā mazināt birokrātiju un stimulēt inovāciju, atzīstot, ka riski, ar ko nākas saskarties dažādajos civilās aviācijas sektoros, atšķiras. Gaisa kuģi, kam ir mazāki riski, piemēram, helikopteri un vieglās sporta lidmašīnas, būs pakļauti vienkāršākām un lētākām apstiprināšanas procedūrām nekā komerciālā aviācija.

Noteikumi par droniem, lai panāktu drošumu, drošību un privātumu

ES mēroga noteikumi par droniem paredzēs **pamatprincipus** tam, lai panāktu drošumu, drošību un privātumu. Regula ieviesīs juridisko noteiktību šajā strauji augošajā industrijā, kas ietver lielu skaitu mazo un vidējo uzņēmumu un jaunuzņēmumu.

Drošības nolūkos ir aptverti visi droni, sākot no mazām "rotallietām", kas sver tikai dažus gramus, līdz lieliem bezpilota gaisa kuģiem, kas var būt tikpat smagi un lidot tikpat ātri kā lidmašīna. Pašlaik ES kompetencē ir reglamentēt bezpilota gaisa kuģus virs 150 kg, bet uz vieglākiem droniem attiecas valstu noteikumi.

Tā kā riski, ko rada darbības ar droniem, ievērojami atšķiras, noteikumiem jābūt samērīgiem. Konkrētāk, šajos noteikumos būtu jāņem vērā apmērs, kādā varētu tikt apdraudēta cita gaisa satiksme vai cilvēki uz zemes. Augsta riska darbībām būs nepieciešama sertifikācija, bet droniem, kas rada viszemāko risku, būs tikai jāatbilst parastajiem ES tirgus uzraudzības mehānismiem.

No vides aizsardzības viedokļa droniem tāpat kā visiem citiem gaisa kuģiem būs jāatbilst arī trokšņa un CO2 emisiju noteikumiem.

Uz šo principu pamata **EASA izstrādās sīkākus noteikumus par droniem**, ko pieņems ar Komisijas īstenošanas aktu. Tas

atvieglos to aktualizēšanu līdz ar tehnoloģiju attīstību. EASA jau ir publicējusi "prototipa" regulu par droniem.

Īstenošanas pasākumos būtu jāizmanto dalībvalstu paraugprakse un jāņem vērā dalībvalstu vietējās īpatnības, piemēram, iedzīvotāju blīvums. Dalībvalstīm būs arī tiesības ierobežot darbības ar droniem tādu iemeslu dēļ kā drošība, datu aizsardzība vai vide tieši tāpat, kā tās var ierobežot jebkādos citus gaisa operāciju veidus.

Daži citi priekšlikuma elementi

Jaunie noteikumi stiprinās sadarbību starp ES valstīm, Komisiju un EASA **ar civilo aviāciju saistītos drošības jautājumos**, tādos kā kibernetika un lidojumi virs konfliktu zonām. Jautājumos, kuros pastāv savstarpēja atkarība starp drošumu un drošību, tiks lūgta EASA tehniskā palīdzība, jo jautājumi, kas skar tikai nacionālo drošību, ir dalībvalstu kompetencē. Runājot par EASA **budžetu**, sākotnēji ierosinātā maršruta maksājumu kā jauna finansējuma avota iekļaušana radīja bažas par izmaksu neitralitāti un juridiskām un praktiskām grūtībām. Tāpēc EASA finansēšanā netiks veiktas nekādas izmaiņas. Pašreizējā sistēmā 70 % no EASA finansējuma nāk no industrijas, bet pārējais – no ES budžeta. Līdzīgā kārtā nevajadzētu veidot arī nekādu jaunu **uzraudzības** mehānismu, kas EASA ļautu pārņemt noteiktus uzraudzības uzdevumus. Tam, lai novērstu iespējamās nepilnības drošības jomā, ir paredzēti citi līdzekļi, piemēram, esošo resursu pēc iespējas labāka izmantošana, apvienojot valstu ekspertus vai ar kopīgu uzraudzību, ko veiktu vairāku valstu kompetentās iestādes. Turklāt dalībvalstīm, ja tās vēlas, būs iespēja **apvienot resursus un ar tiem dalīties**, veidojot grupas, kurās var būt līdz pieciem dalībniekiem, lai uzraudzītu kādu aviokompāniju.

Kā šis priekšlikums iegūs likuma spēku?

Vispārējā pieeja būs Padomes nostāja sarunām ar Eiropas Parlamentu. Lai šo tiesību aktu pieņemtu, ir nepieciešama abu iestāžu piekrišana.

- [Civilās aviācijas drošības regula – vispārēja pieeja](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press